På disse sidene i Tidsskriftet – legelivet – finner du stoff om legers liv. Her er det presentasjon av arbeidssteder, nyhetssaker, nye doktorgrader, nye spesialister og minneord. Alt samlet på ett sted – så du kan følge enda bedre med.

Alexander Wahl.
Foto: Privat

Alexander Wahl (f. 1962) er spesialist i allmenn-medisin og arbeider ved Kurbadet Legesenter. Han er også redaktør for primærhelsetjenesten i Helsebiblioteket.

«Storhjernen blir til knøttlillehjernen hvis vi ser på hva slags faktakapasitet Helsebiblioteket.no har»

Faglig rekkeviddeangst

Som leger kjenner vi på angsten for faglig utilstrekkelighet gjennom hele yrkeslivet. Hva skal vi gjøre med det?

Som legestudenter måtte vi lære mye legevitenskap, og som ferdige leger måtte vi straks kunne bruke det vi hadde lært – akkurat når vi trengte det. Og slik er det ennå, selv etter 25 år i allmennpraksis. Men boklig lærdom er ikke nok. Ved utøvelsen av vårt yrke er vi avhengige av et funksjonelt arbeidsmiljø. I tillegg må vi bruke skjønn, betone vårt ordvalg og justere tempoet i forhold til den enkelte pasient. Vi må lytte til pasienten for å løse diagnostiske gåter, men også fange opp hva som er viktig for pasienten, hva pasienten har på hjertet.

Dette er interessant arbeid, men det er krevende. Ikke minst fordi legevitenskapen er stadig skiftende og ekspanderende. Derfor er det mange kolleger som unngår å jobbe i allmennpraksis – feltet blir for stort og angsten for ikke å strekke til faglig slår inn.

Men selv om denne angsten er ubehagelig å kjenne på og noe vi sjelden snakker om, så er den en gave.

Så lenge den er under rimelig kontroll, vel å merke. Angst som fører til handlingslamelse er utålelig. Turnustiden er skjærsilden som viser om man duger. Da får man rikelig anledning til å vise hva man kan. Etter hvert som tiden går, faller spenningsnivået og trivselen øker. Men faren er selvsagt at vi blir vel fornøyde med oss selv. Om vi ikke kjenner noen uro, blir det også galt. Vi blir kyniske eller kjepphøye.

Med årene får vi mer erfaring, men våre gamle kunnskaper og vår innlæringsevne forvitrer. Det glipper oftere i motbakke. Og det er en kjip, kjip følelse når man ikke husker hva man vet man kan. Men den faglige uroen for å dette ned i et kunnskapshull er som sagt en gave, akkurat som Helsebiblioteket.no er det. Storhjernen blir til knøttlillehjernen hvis vi ser på hva slags faktakapasitet Helsebiblioteket.no har i forhold til legehjernen. Angst er energi, og når denne energien får utløp i et konstruktivt søk, omformes angsten til tilfredsstillende handling. Og når handlingen gir treff i et fyllestgjørende svar, belønnes aha-senteret i hjernen – «jaså, er det slik det henger sammen, nå forstår jeg». Dette sentret ligger i dype strukturer i gamlehjernen. Vi snakker her om dyp satisfaksjon – angsten som blir din lise – din faglige fred. Men søket må gjøres – tastaturet ligger under fingrene dine – tastatura oblongata – rett inn i cyberhjernen, som er så stor, så stor.

Søket kan for eksempel gjøres lekende lett i oppslagsverkene Best Practice eller UpToDate, fritt tilgjengelig for alle via Helsebiblioteket. Der finner du som regel svar innen to minutter. Sånt gjør underverker for rekkevidden.

Alexander Wahl
alexanderwahl32@gmail.com